

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mel. állomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 8—7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon: 113. (7 mel. állomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6 ig.

Fontos tanácskozás Tildy elnöknel és Nagy Ferenc miniszterelnöknel

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt rendkívül fontos tanácskozás folyt le Tildy Zoltán köztársasági elnökkel. A tanácskozáson résztvett Nagy Ferenc miniszterelnök, továbbá a Kisgazda Párt vezetői közül Kovács Béla főtitkár, Varga Béla, a Nemzetgyűlés elnöke, Balogh István államtitkár és Oltványi Imre. Délben Nagy Ferenc miniszterelnökkel a pártok vezetői jöttek össze értekezletre.

A Magyar Nemzet értesülése szerint a Kisgazda Párt vezetősége úgy határozott, hogy szigorú háziújságat indítanak a viszályt által bemutatott adatok alapján. Amennyiben a vizsgálat megállapítja, hogy a Kisgazda Párt egyes tagjai résztvettek az összeesküvésben, akkor arra az álláspontra helyezkednek, hogy mindenkinek a legmesszebbmenő konzekvenciákat kell levonni. A pártvezetők kidom- b-

ritották, hogy a Kisgazda Párt mindig erőlyesen lépett fel azokkal szemben, akik szembehelyezkedtek, mert hiszen a Kisgazda Párt éppen egy a demokrácia alapelvein áll, mint a koalíció többi párta. De a Kisgazda Párt mindig tiltakozott az ellen a beállítás ellen, mintha a párt a reakciót támogatná és azt követeli, hogy egyéb pártokban is tartassák meg ezt a házi vizsgálatot.

Mistéth Endre építésügyi miniszter lemondása és örízetbevétele

Mistéth Endre építésügyi miniszter lemondott. Utódjának ki- nevezéséről a legközelebbi napokban döntenek. Egyik pesti délutáni lap érte- sülése szerint Mistéth Endre ked- den délután magához kérte mi- niszteriumának oszállyvezetőit, akiknek kijelentette, hogy mi- niszterségéről lemond. Lemonda- sát azzal indokolja, hogy tagja volt a felszabadulás előtt a Magyar Közösség szervezetnek. — Hozzátette, hogy a Magyar Kö- zösség abban az időben német- ellenes tevékenységet fejtett ki.

Kijelentette még, hogy a felsza- badulás óta több olyan dologgal hozták kapcsolatba, mely rá- nézve terhelő volt s így az ösz- szeesküvés nyomozása folyóan kénytelen volt benyújtani le- mondását.

A belügyminisztérium jelenti. Mistéth Endre volt építés- és közmunkaügyi minisztert a rend- őrség a köztársaság-ellenes ösz- zesküvéssel kapcsolatban kihalt- gatta. Beismerő vallomása alap- ján elrendelték azonnali örízetbe vételét.

Tildy köztársasági elnök az összeesküvés szigorú és igazságos megtorlásáról

A budapesti házfelügyelők felvonulása a Köztársaság Háza elé

Budapest, jan. 15. (MOI) Szer- dán délben a Magyar Házfel- ügyelők Szabad Szakszervezete tagjainak mintegy ötezer főnyi serege vonult fel a Köztársaság Háza elé, meghallgatást kérve. Tildy Zoltán köztársasági el- nök fogadta a tüntetők 50 főnyi küldöttségét. Ennek vezetője a házfelügyelők szervezete nevében elmondotta, hogy mely felháboro- dással értesültek az összeeskü- véss híreről és a köztársasági el-

nökön keresztül kéri a bünösök ellen a lesgigorubb büntetés, indokolt esetben a halálos ítélet kiszabását. A köztársasági elnök válaszá- ban megnyugtatta a küldöttség tagjait, hogy a magyar demo- kráciának van ereje ahhoz, hogy a legkomolyabb szigorúsággal járjon el mindenekkel szemben, aki a magyar nép súlyos áldo- zatok árán elnyert szabadságá- nak megdöntésére törekszik. —

A rendőrség megtette kötelessé- gét, jól végezte munkáját. Biztos vagyok afelől, hogy a magyar bíróság a magyar nép érdekében hozza meg igazságos ítéletét — mondotta befejezésül a köztársasági elnök.

A küldöttség visszatérve az épület előtt várakozókhoz. Köz- lölte, hogy a köztársasági elnök úr mit válaszolt, akik azt nagy lelkesedéssel fogadták, majd fe- gyelmezeti rendben elvonultak.

Hogyan kapják meg a gazdák a búzakötvényt

A magyar köztársaság első ál- lamadósága a gazdaközösséggel szemben áll fenn, azokért a külön- féle mezőgazdasági termelvé- nyekért, amelyeket a gazdák az ország ellátására és a jóvátételre szolgáltatnak be 1945. év július hó 1-től és az 1946. évben. Az állam elhatározta, hogy a beszolgálta- tásért búzakötvényeket juttat a gazdáknak s e kötvényeket 1948. december 31-ig készpénzben 4 szá- zalékos kamattal együtt kifizeti.

küldjük a községeknek és adóhí- vataloknak a búzakötvényeket ki- osztásra. Az érdekelt termelőknek felesleges a hivatalokat járni, mert az adóhivatalok és a közsé- gek külön idézést küldenek min- denknek, hogy átvegye a kötvé- nyét.

A számvétség pontosan végzi el az átszámítást, e célra ké- szült táblázat alapján, amely fel- tünteti, hogy az egyes beszolgál- tatott tételek mennyi búzakötvényt képviselnek. A búzakötvények 10, 50, 100, 500 és 1000 forintos cím- letekben kerülnek kiadásra. Ha valaki a kötvények névértékén fe- lül összegzet ért el az átszámítás során, akkor a 10 forinton aluli összegzet készpénzben megkapja. Például ha a beszolgáltatás búza- értékben 57 forint, akkor kap egy 50 forintos címletű kötvényt és 7 forint készpénzt.

Végül megemlítette a pénzügy- igazgató, hogy azoknak a gazdák- nak akik 1945 július elsőjéig el-adtak be termelvényeket vagy ál- latokat, kamatot fizet az állam.

A kötvények visszaváltása a jó- vá év végéig megtörténik.

Tildy elnök kiténtette Rákosi Mátyást

A Hivatalos Lap szerdai száma közli, hogy a köztársasági elnök a miniszterelnök elterjesztésére a demokratikus magyar köztár- saság megteremtése és kiépítése körül szerzett kiváló érdemei el- ismeréséül Rákosi Mátyás h. miniszterelnöknek a magyar szabadság érdemrend ezüst és bronz fokozatát, Horváth Márton lapszerkesztőnek és Kiss Károly nemzetgyűlési képviselőnek a magyar szabadság érdemrend ezüst fokozatát adományozta.

Groholski gróf halálos ítélete

A londoni rádió jelenti: A var- sói katonai törvényszék halálra ítélte Groholski gróft és két bűntársát, akiket azzal vádoltak, hogy bízálmak, adatokat szolgál- táltak egy külföldi nagykövét- ségnek. A tárgyalás folyamán az egyik tanu meg is nevezte a brit nagykövetséget. A bíró ekkor azonban rendreutasította.

A brit külügyminisztériumban kijelentették, hogy a varsói brit nagykövetség tagjai közül senki sem folytatótt a lengyel állam el- len irányuló tevékenységet. (MTI)

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTOL,
Simonffy utca 1/b.

Bevin: Az európai béke főfeltétele a dunai népek együttműködése

Londonból jelentik: A külügy- miniszter-helyettesek kedd dé- lutáni első találkozásán a kikü- ldöttek igen jókedvűek voltak és barátságos mosollyal üdvözölték egymást.

Bevin nyitotta meg az értekez- letet, sok sikert kívánt a munká- hoz, majd leszögezte, hogy két problémával állunk szemben, az egyik az osztrák, a másik a né- met kérdés. — Mindnyájan hön- óhajtuk, hogy az osztrák szer-

ződési végleg megalkossák. — A szövetségesek azon a nézeten van- nak, hogy az európai béke egyik főfeltétele a Duna-medencében élő népek együttműködése mind gazdasági, mind politikai téren. Németországról szóva leszögezte Bevin, hogy a szövetségesek fő- célja Németország esetleges láza- dásának elkerülése. Legfonto- sabb pedig annak megakadályo- zása, hogy Németország valaha is katonai hatalomra tehesen

szert. Londoni politikai körökben ab- ban, hogy Bevin a külügyminisz- ter-helyettesek értekezletének megnyitására az osztrák szer- ződés ügyének biztosított elsőb- séget, annak bizonyítékát látják, hogy Anglia szilárd óhajja az osztrák szerződés mielőbbi meg- alkotása és Ausztria függetlensé- gének és boldogulásának bizto- sítása.

Újra szabályozták az egyetemi tandíjat

A vallás- és közoktatásügyi mi- niszter újabb rendelkezést adott ki az egyetemi és főiskolai tandíj szabályozása tárgyában.

Eszerint az egyetemeken és főiskolákon az 1946—47. tanév II. felétől kezdve a hallgatók szüleinek eltarthatóknak, illetőleg, amennyiben önmagukat tartják el, saját maguk havi jövedelme után a mindenkori közmun- kaváltóság címén fizetendő összeghez igazodva és tanulmányi előmen- telük szerint megállapított tan- díjat fizetik.

Ez a tandíj félevenként: más- fél napszámberig megállapított közmunkaváltóság esetén elégsé- ges tanulmányi eredményél 20, elégtelennél 40 forint; jelesnél és jónál semmi. Két napszámber esetén jó tanulmányi eredmé- nyél 20, elégségesnél 50, elégtelen- nél 90 forint; jelesnél semmi. — Három napszámbernél jeles ta- nulmány esetén 20, jónál 35, elégségesnél 80, elégtelennél 140 forint. Negy napszámbernél 40,

60, 140, 240 forint. Öt napszám- bérnél 60, 95, 200, 340, forint. Hat napszámbernél 80, 125, 200, 440 forint. Hét napszámbernél 100, 155, 320, 540 forint. Nyolc napszámbernél 120, 185, 380, 640 forint. Tíz napszámbernél 150, 230, 470, 800 forint. Tíz napszám- bérrel felül jeles tanulmányi eredményél a havi jövedelem 16, jó eredményél a havi jöve- delem 25, elégségesnél 50 és elégtelennél 85%-át kell fizetni félelv tandíjként.

Hogyha a hallgató szülei mind- ketten önálló jövedelemmel ren- delkeznek, a közmunkaváltóság címén fizetett összegeket össze kell adni.

Ha a hallgató családjában több ellátásra szoruló középisko- lába, egyetemre, vagy főiskolára járó gyermek van, a hallgatót annyival alacsonyabb díjsoport- ba kell sorolni, ahány gyermek rajta kívül egy időben folytatja tanulmányait. Hadiárva, hadi- zomoltak, rokkantak és közok-

tatásügyi alkalmazottak gyer- mekét egy díjsoporttal alacson- nyabb tandíjat fizetnek.

A hallgatók a részükre meg- állapított díj 50%-át beíratási és egyéb mellékadíjakra fizetik.

A szovjet hadsereg leszerelése

A United Press moszkvai tudósítója jelenti, hogy a szov- jet hadsereg leszerelése egyre fo- kozott ütemben folyik. A nyugat- ról érkező katonák a legkülönbö- zőbb körösztályokhoz tartoznak. A Szovjetunióban a hangulat a békés élet megteremtésén nyug- szik.

Vádirat Héjjas Iván és társai ellen

A budapesti népügyészség be- nyújtotta vádiratát a budapesti Népbírósághoz Héjjas Iván és 81 társa bűnügyében. A bűnügy- nek 36 előzetes letartóztatásban lévő vádlottja van. A vád több- ség rendbeli quillkosságról szól.

CSOKONAI SZÍNHÁZ KAMARA
Január 16-án, csütörtökön fél 7-kor
Tommy és Társa Olyan szép, hogy nem is lehet igaz
premier bérlet. bérleti est
Telefon: 110.

A parasztképviselek kiáltványa
A Magyar Távirati Iroda tegnap délután közleményt adott ki, amely azt közli, hogy a Nemzetgyűlés kisczardapárti, kommuniszapárti és parasztpárti paraszti képviselői szerdán tartott ülés keretében foglalkoztak a most leleplezett köztársaság-ellenes összeesküvéssel s ezzel kapcsolatban a következő kiáltványt fordultak a magyar néphez:

— Az a nagyarányú szervezkedés, amely a köztársaság megdöntésére készülődött, ma már felismarolás alatt van. A hivatalos nyilatkozatok arra mutatnak, hogy nemcsak a köztársaság meg-

döntésére, hanem a köztársasági törvények, így a választójogi törvény és a földreform megsegítésére is törtek.
— Mi paraszti képviselők, akik a parlament parasztcsoportba tömörültünk, nyilvánítjuk, hogy a köztársaságellenes összeesküvést mélyen elítéljük és a bűnösök méltó büntetését kérjük. Kijelentjük, hogy semmiféle népellens restaurálást nem vagyunk hajlandók elismerni és ellene a legerélyesebben küzdünk. Azok pedig, akik felénk most megalkodva ravasz módon közelednek és legszentebb érdekeinkkel, a fajtánk iránti szeretetünkkel kacérkodni akarnak, szembé találják magukat az egész magyar paraszti társadalommal.

Másodjára is felmentették

A debreceni Népbírósa a múlt évben tárgyalta Törzsök János földesi Hangya üzlethezető bűnyűjét. A vád ellene az volt, hogy 1943-ban több zsidó kereskedőt feljelentett a csendőrségen árdragítás miatt. A Népbírósa nem látta beigazoltnak a vádat és felmentette Törzsököt. A NOZ megsemmisítette az ítéletet és új tárgyalás megtartására utasította a debreceni Népbírósa. Az új tárgyalást most tartotta meg a Népbírósa. — A kihallgatott tanúk azt igazolták, hogy Törzsök nemcsak a zsidókat, hanem a keresztényeket is feljelentette árdragítás, vagy iparigazolvány nélkül való kereskedés miatt és azt utasításra cselekedte, több esetben pedig szakértő volt. A Népbírósa dr. Rényi Andor ügyvéd védőbeszéd után másodjára is felmentette Törzsököt a vádak alól. — Ugye most, a népbünyűzés felbuzdulása folytán, újabb a NOZ-hoz kerül.

Súlyos beteg házasságkötése

Érdekes házasságkötés történt tegnap Debrecenben. Baros Gyula szentesi Wesselyi utca 79. szám alatti lakos hosszabb idő óta betegeskedik és állapota az elmúlt napokban válságra fordult. A nagybeteg az a kívánságát fejezte ki, hogy szeretne megesküdni Lázár Lónával. Az anyakönyvi hivatal teljesítette a kérést és tegnap délután a hivatal vezetője a nagybeteg ágyánál megkötötte a házasságot. A vőlegény 60, a menyasszony 50 éves.

A közmunkahivatal

felhívja az 1929. évben született férfiakat és nőket, hogy a fennálló miniszeri rendeletek értelmében, nyilvántartásba véső vétel végett a Rendőrség jelentős hivatalában a 10-31-ig jelentkeznük kötelesek. Akik ezen felhívást nem tesznek eleget, kihágást követnek el és ellenük büntetési eljárás leszünk folyamatba.

Fegyvert találtak a szélhámosnál

A debreceni rendőrség őrizelbe vette Kiss Imre volt városi közellátási tisztviselőt többrendbeli csalás és lopás miatt. Most az államügyszélegen kiderült, hogy Kiss Imre állandóan revolvert hordott és így járt a szélhámos körútra. A tiltott fegyvertartás miatt külön eljárás indul ellene és súlyos büntetést kap.

Hó- és sárcipő mindennemű gumik szakszerű javítása. SZENCSAK gumiüzem. Vár- és Nyomatató-u. sarok

Megbüntették az eladót és a vevőt is a araga miatt

A debreceni törvényszék uszoraegyesbirája szerdán több árdragítási ügyet foglalkozott. — Nagy Sándor mákperési lakos még októberben a hasábfát mázsáknént 17 forintért adta, a hatóság arnál drágábban. Konrad József beregnyoiújfalui lakos vette meg drágábban. Ugy a vevo, mint az eladó a bíróság elé került. Az uszoraegyesbiró Nagy Sándort egyhónapi fogházra és 200 forint vagyoni elégtételadás megfizetésére; Konradot egyhónapi fogházra és 500 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte.

László Sándor nyirábrányi lakos a fejeskaposztát adta 45 fillér akkori ár helyett 70 fillérért. 500 forint pénzbüntetésre ítélték. — Pécir Jánosné hajduszoboszlói lakos a paradicsomot adta drágán szeptemberben, az akkori 26 fillér helyett 30 fillérért. — 300 forint pénzbüntetésre ítélték. — B. Szabó Lajosné püspökudányi lakos a soványkacsa kilóját adta 3 forint helyett 4 forintért. 100 forint pénzbüntetését kapott. — Jenei Antalné hajduszoboszlói lakos a szilvát adta drágábban szeptemberben, 65 fillérért 60 fillér helyett. A bíróság 100 forint pénzbüntetéssel sújtotta.

Főtárgyalás vádlottak nélkül

A debreceni Népbírósa dr. Tomola Béla elnökelete alatt működő büntetőtanácsa szerdán két olyan ügyet is foglalkozott, ahol a vádlottak nélkül tárgyalta a Népbírósa.

Kassa János volt debreceni lakos azzal volt vádolva, hogy belépett a német SS-be. Időközben Kassa, aki csehszlovák állampolgárnak mondotta magát, külföldre távozott, sőt a tanúk egy része is elhúzózott magyar területeiről, vagy megszökött. A Népbírósa a vádlott nélkül is lefolytatta a tárgyalást és megállapította bűnösségét. Büntetést azonban csak akkor szab ki, ha a bíróság elé állíthatnák.

A másik vádlott nélküli bünyűgyben Falus Fritz Frigyes volt debreceni pincér szerepelt. — A vád szerint feljelentette és internáltatta Révi Ferenc debreceni kocsmároszt, azt állítván róla, miszerint azt mondotta, hogy a német katonák nem fizettek az üzletben, úgy vitték el az árut, bort, italt. A németeknek jelentette fel 1944 májusában és ennek az eredménye volt Révi Ferenc internálása. A bíróság több tanút hallgatott ki, akik igazolták a vádat. A vádlott állítólag szökésben van, most sem volt megidézhető. Ebben az ügyben a bíróság a tárgyalást elnapolta és még újabb tanukat hallgat ki.

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Csütörtök este: Tommy és társa, Premier bérlet 27.
Péntek este: Egy asszony hazudik. Bulla Elma vendégjátéka. Szombaton du. 3-kor: Sybill, Filles és éada.
Szombat este: Egy asszony hazudik. Bulla Elma vendégjátéka.

KAMARA SZÍNHÁZ
Csütörtök este: Olyan szép, hogy nem is lehet igaz.
Szombat este: Olyan szép, hogy nem is lehet igaz.

A Tommy és társa; józsi humorú, pompás muzikájú operett, a harmincas évek egyik legnagyobb sikerét újítja fel ma este a Csokonai Színház.
Bulla Elma debreceni vendégjátéka iránt nagyérdeklődés nyilvánul meg. Bulla Elmának ez a harmadik debreceni vendégjárása, evellet azelőtt az „Ústökös”-ben majd a „Vallomás”-ban. Mielőtt azonban felismar a Csokonai Színházban, Pénteken és szombaton egyik legjobb alakításában gyönyörködhet a közönség az „Egy asszony hazudik” főszerepében.

Nagyarányú elnöksézetek folynak Belezay István 25 éves szünnéveti jubileumának megünneplésére. A február 8-iki ünnepség, melynek keretében Monár „Jólión”-a kerül felújításra a kultuszminisztérium, az általa mi szünnézet és az Országos Színház Szabad Szakszervezet is képviselteti magát.

A Kisczarda Párt hírei

A vármegyei szervezet tisztújítása vasárnap reggel 9 órakor kezdődik a debreceni központ nagyertermében. Ismételten felhívjuk a vármegyei választmányi vidéki tagjait, hogy a tisztújításon feltétlenül jelenjenek meg.
A suskó tanfolyam január 20-án kezdődik a pártközpontban. A jelentkezetek a megnyitáson jelenjenek meg. A tanfolyamra még mindig lehet jelentkezni a női tikkárságban, reggel 9 órától 1-ig.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HÍREI

A leánycsoport csütörtök délután 3 órai kezdettel tartja szokásos heti összejövetelét s ez alkalommal kerül megbeszélés tárgyává a következő másnapdélután programja.

FRANKLING AZ ARANY BIKÁ ALATT

Zenede-Bál január 18.
Az este 8 órakor kezdődő műsorra minden jegy eikelt, úgy, hogy a műsort éjjelkor megismétezzük. Néhány bál meghívó és jegy még kapható a zenekola titkári irodájában. A műsorban a zenekola legkiválóbb ének-, hegedű- és zongorista növendékei szerepelnek. Lesz ezenkívül vokálkvartett és kórus. A tánchoz a zenét az intézet házi jazz-bandje szolgáltatja. A buffethen kitűnő háziasszonyok teljesítenek szolgálatot.

Feltörték a MÁV Közellátási Pénztár pánccszekrényét

A MÁV Közellátási Pénztárnak a pályaudvar épületében lévő Wertheim-kassáját ismeretlen tettes az éjszakai órákban feltörtte. A tettesnek azonban nem sikerült a pánccszekrényben lévő pénzt elvinnie, mert megzavarták, mire elmenekült.

Irógépet elad-vesz HURAY, iparkamara.

Jégpálya állandóan nyitva Csapó-u. 61. Tancsonei Tréner korcsoya átérés. Készítés cipővel is naponta. Gondozóféj. Napjegy 2 Ft.

APOLLO MOZI
A veneczi Biennalen első díjjal kitüntetett olasz filmrészlet
VASKORONA
Előadások: 5, 6, 7 vas- és ünnepnap d. e. 11-kor is.
Telefon: 194.

METEOR filmszínház
Szerda csütörtök.
ELLENÉG A VERBEN
Modern film a nemzeti életkérdéseiről — Újok felhívóknak
Előadások: fél 5, fél 7 órakor.

Közellátás
Tengeriliszt-kiutalás és sóel-számolás. Felhívja a közellátási ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy folyó hó 17-én, pénteken és 18-án, szombaton tengeriliszt-kiutalás és az eddig beváltott sójegyek elszámolása történik a közellátási ügyosztály hivatalos helyiségében (Piac-u. 28. I. em.). Figyelmezteti az ügyosztály a kereskedőket, hogy a fenti hirdetmény feltétlen tartsák be.

70 kg. talpbört csempészek Komaniából

A debreceni gazdasági rendőrség talpbörtet üzött láncolást leplezett le. Elfogta Bodnár Andras Homok-utca 123. szám alatti lakost, Tóth Kálmán Mezenautca 23. és Ungvári József Korponai-utca 9. sz. alatti lakosokat. Megállapította a rendőrség, hogy Balázs Sándor érthetvélyesi lakos, aki keltős birtokos, Romániából 70 kg talpbört csempeszt be és azt elvitte szogorának, Bodnár Andrasnak lakására. Bodnár és Ungvári a nyomozás adatai szerint Tóth Kálmánnak 50 forintért eladták kg-ként a bőrt, amit Tóth Süsskind borkereskedőnek 77 forintért kínált eladásra. Süsskind azonban, mivel a bőr eredetét nem tudta Tóth megnyugtatóan igazolni, nem volt hajlandó azt megvenni. Közben a láncolást leplezte a gazdasági rendőrség és Bodnárt két társával együtt előállították. Bodnár és Ungvári vallomásaival szemben Tóth Kálmán azt adta elő, hogy ő csak azért vette át a bőrt, hogy az a hatóság kezére juttassa és megbízást adott, hogy jelentsék az egész bünyűgyet a rendőrségnek. A kihallgatások befejezése után a láncoló bűnszöveket átadják az ügyésznek.

Óriási érdeklődés

előzi meg a „Karnevál”-t, amely az utóbbi idők legnagyobb és legnívósabb báljának ígérkezik. Ot hangszóró fogja közvetíteni a karnevál műsrt, amelyben közreműködik Verőcei Ernő 16 tagú zenekarával a „Karnevál jazzparádé”. A közkezdelt Márki Géza, aki most a humoros oldalát fogja megmutatni: Konfarrál és koplézik. Hajdu Péter: „Van-e ki e nevet nem ismeri?...” Ö gyönyörű tenorhangjával fog bennünket szórakoztatni. Két énekművészt is fogunk hallani, Bán Emmi és Csöpi, akik felváltva operettet és jazzt énekelnek. Ott fogjuk látni az ezer humorú Heller-Gunyát, akiket éten-szomjan lehet nevetni és Mezei Péter kabarészínész, aki erősen próbára fogja tenni a közönség nevetőizmait. A rendezőségnek sikerült leszerződtenni egy népszerű jazzzenekart, aki fővárosi jazz-számokkal fogja változatosá tenni a karneváli éjszakát. A tánczenét a népszerű Verőcei bővített szalonjazz-gyűjtése adja, ami újdonság Debrecenben. Konfetti eső, szerpentín csata, hólabdázás, nyencségi, italok fogják emelni a hangulatot és a kellemesen fűtött termekben mulatni fog egész Debrecen. Hallgassa meg 17-től a nagy farsangi karnevál hangos hradóját.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája. Balazs Zsolt-utca 1. (Bán épület)

Vígyszínház mozi
Szívhez szóló, megható, felejthetetlen amerikai filmek: **Waterloo Bridge**
Fősz.: Robert Taylor, Vivien Leigh.
Előadások: 8.15, 5. 6.45 órakor.

A fasizta, szovjetellenes, antidemokratikus sajtótermékek IV. számú jegyzéke

(Az alant felsorolt sajtótermékek január 20-ig beszozáttatandók a Déri múzeumban.)
Lőrinc Lajos Béla: Merényiét harzánk ellen — Lovdai István: A keresztényeg, a horogkereszt anyekában. — Lovente Tanorozási Segédlet. Levél az alkotmányról. — L. Grady Imre: A kommunis fogságában. — Lissák György: A fehér sas országga. — Lombos Aifred: Danubiu. — Lovag Aladár: A nevjegy. — Lovag A. Merikam. — Lovassy Andor: Szandor úr, sejjaj — Lovasz János: Országrendese a Nemet Birodalomban. — Lukacs József: Karddal és tollal. — Lunz János: Verdun. — Lukkonen Fanni: Asszonyok a pályonában. — A lottók. — Lutzow, Tengeli jog és közőkódás. — Magachy László: Nemzetvédelem, országgyűlés. — Magyar asszonyok napjára. — Mészáros Béla: Magyar a magyar. — Magyar Lukacs: Mészáros. Magyar értékrend állma felé. — Magyar feltámadás lexikonja. — Magyar honvéd Európa védelmében. — Magyar katekizmus. — M. kr. honvéd Ludovika Akadémia évkönyv, 1938-1939. — Magyarok: Tanversék! Rópi-ra. — Magyarország a szocialis hűadás útján. — Magyarország elzsidósodása. Rópiar. — Matjai Lovagok Szövetségének emlékkönyve. — Turán Szövetség valatos története. — Felső Egyesület társaságai. — Magyar tüzharos Szövetség. — Magyar Hábort. — Magyar Hód. — Asztalos Erőtelj. — A mi Hódigunk. — Marh. — Magyar Nemzetország kis tükte. — Markó P. Szabérián át a kolostorig. — Martens: A kereszt alatt. — Marzolei: Az oroszországi ifjúsági szervezetek. — Matjai: aról Telek! Pál eleje és munkássága. — Methé Lajos: Itel a végezt. — Mayer Géza: Vöröslás nálunk. — Mayer Vilmos: Amerikai mozaikok. — Melocoo János dr: Mi van és mi lehet Abesszinában. — Me. reakovszkij: A pokol tornácában. — Meskó Zoltán: Magyar évkönyv. — Meskó Zoltán dr. új: Az új Magyar Birodalom követelményei. — Mesterházy Ambrus: Rebok vagyunk mostanáig. — Új mozaik és az a bizonyos vöröstereng. — Horvát. — Méhész Gyula dr: A mi Vágnak. — Mészáros István dr: Kik a hősök? Ok a hősök! — Mészáros Lajos új: Minden a házért. — Mészáros Vilmos dr: Hat év tolonclon Sibirian végig. — Mészáros Jeno: Zug a Jeniszei. — Mezon Vilmos: Emlékem a kommunis időkből. — A bolsevista témpnapokból. — (Folyt. köv.)

Szabad a sertésus

A közellátásiügyi miniszter az egyes húsátelek korlátozásáról neg érvényben volt rendeleteket hatálytalannította. Ezután tehát sertésusból és különböző konzervusból készült ételek korlátozás nélkül szolgáthatók fel a vendéglátó ipari üzemekben, Borjuhst azért nem lehet a jövőben sem felszolgálni minthogy annak levágását miniszteri rendelet tiltja a kényeservagott állatok húsát pedig a korhazak rendelkezéseire bocsátják.

DHV villamos hirdetény

Az áramkorlátozás megszűnése következtében, január 16-ától kezdve, villamos kocsjainkat az alábbi menetrend szerint közlekedtetjük:

I. Pályaudvar—Egyetemli Klinikák vonalon az első kocsi indul a pályaudvartól 6.15-kor, utolsó kocsi indul a pályaudvartól: 19.15 órakor.

II. Csapó, Kossuth és Hatvan utcai vonalon az első kocsi 6.10-kor, az utolsó kocsi pedig 19.20-kor indul. Az üzletigazgatóság.

VESZEK varrógépet, fejeket, aljakat, hiányosat is. SÜLYOK ószeres, Bathány-u. 13.

Gyapjú kártolása és fonása Karap Béla mechanikai és fonó-szövő üzomben Tökéletes fonalkészítés géppel. Baltazár Dezső-utca 9.

Jogbiztonságot és törvénytiszteletet

Évnyitó teljes ülés az ítélőtáblán

A debreceni ítélőtábla most tartotta meg évnyitó teljes ülését. Ternovszky Ferenc ítélőtáblai elnök évnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az elmúlt év — amely az ország anyagi és erkölcsi újjáépítése jegyében telt el — igazságügyi vonatkozásban is a viszonyok által lassított ütemű, de kétségtelen termékeny eredményeket hozott.

Bár az igazságügyi épületek az állam súlyos gazdasági helyzetét folytán romjalkból még nem épülhettek fel, a bíróságoknál azonban a romok és a korlátolt elhelyezkedési lehetőségek között is az alkalmatlan legyőző komoly munka folyt, amely az ügyfelek és az igazságügyi érdekeket háttérbe szorítani nem engedte.

Az elkövetkezendő idők legfontosabb igazságügyi vonatkozású kormányzati feladatát az ítélőtábla elnöke a jogbiztonság és a törvénytisztelet teljes helyreállítását jelölte meg.

Ebben a munkában a bíróságokra a rend helyreállítását szolgáló jogszabályok erőlyes végrehajtása s az új jogintézmények és szabályok életrehozásának és bevezetésének nehéz feladatai várnak.

Ezt követően az ítélőtábla elnöke ismertette az elmúlt esztendő fontosabb személyi változásait, az ítélőtábla múlt évi ügyforgalmi és tevékenységi adatait s az elért eredmények alapján elismerését és köszönetét fejezte ki az ítélőtábla bírói karának, fogalmazói és segédhivatali személyzetének.

Az elkövetkezendő idők legfontosabb igazságügyi vonatkozású kormányzati feladatát az ítélőtábla elnöke ismertette az elmúlt esztendő fontosabb személyi változásait, az ítélőtábla múlt évi ügyforgalmi és tevékenységi adatait s az elért eredmények alapján elismerését és köszönetét fejezte ki az ítélőtábla bírói karának, fogalmazói és segédhivatali személyzetének.

Elfogultsági kifogás miatt elnapolták a Kiss Testvérek népbírói ügyében a főtárgyalást

A debreceni Népbírói igazolások elleni fellebbezésekkel foglalkozó tanácsa dr. Siposs Sándor tárgyalásvezető elnökelettel a főtárgyalást a Kiss Testvérek börtön tulajdonosi ügyében. — A debreceni igazoló bizottság Kiss Imrét és két testvérét nem igazolta, mert a vádak szerint népelesen viselkedtek.

Kiss Imre és két testvére megfellebbezte az igazoló bizottság határozatát, amellyel őket iparengedélyüket elvonására ítélték. A népbírói tanács a fellebbezés kapcsán lefolytatta a tárgyalást: sok tanút hallgatott ki, akik azt igazolták, hogy a Kiss testvérek jól bántak a munkásokkal, a többi üzennél nagyobb fizetést adtak és más szociális irányú juttatást és támogatást is nyújtottak a munkásságuknak.

A Népbírói tanács akkor olyan határozatot hozott, hogy felterjeszti az iratokat az igazságügyi miniszterhez és jogi véleményt kér egyfelől arra, hogy jogi személyek ellen is folytatható-e igazolási eljárás; másfelől az igazolás alá vont személyek egyetemlegesen is felelősségre vonhatók-e. — Ugyanis a Kiss testvérek igazolták, hogy az iparjogosi viszony nem személyre, hanem a Kiss Testvérek Részvénytársaság ne-

vére szól és kifogásolták azt is, hogy az igazoló bizottság ezt nem vette figyelembe és egyetemleges felelősséget állapított meg.

Az igazságügyi miniszter válasza megérkezett és most ennek ismertetésére került volna a sor.

A szerdai főtárgyaláson azonban a megnyitás után dr. Jakabinyi Béla népbíró elnapolt és elfogultsági kifogást jelentett be a Népbírói tanács egyik tagja, Tarcsi György szabómester, a szakszervezet szociáldemokrata párti ki- küldötte ellen indokolásában felhozta, hogy Tarcsi György fiát Kiss Imre alkalmazta a gyárban, amikor Tarcsi 1941 nyarán baloldali magatartása miatt internálták és mivel Kiss Imre jött tett a népbírói tag fátval — úgy véli, fennáll az elfogultság.

Dr. Fehértay Gyula védő ellenzte az elfogultsági bejelentést, mert ez perrendellenes és szerinte az, hogy a vádlott jött tett bárkivel annakidején, nem elfogultsági ok.

A Népbírói tanácsban tanácskozott, majd Siposs tárgyalásvezető elnök kihirdette a határozatot: a Népbírói tanács felterjeszti az iratokat a Népbírói tanács Országos Tanácsához, az dönt majd, hogy helye van-e az elfogultsági kifogásnak, vagy sem.

Szajó István terve a munkanélküliség leküzdésére

Szajó István debreceni építész-mérnök tervet dolgozott ki és juttatott el az építés- és közmunkaügyi minisztériumba a munkanélküliség leküzdésére. A terv egyszerű: minden háztulajdonos kötelezessék arra, hogy tiszta házbőrjévedelmének 10%-át fordítsa háza rendbemozgatására. — Ennek az összegnek a felét a bérlet tartozék megtérítésére a háztulajdonosnak.

A minisztérium véleményezés végett leküldte a tervet Debrecen város tanácsához. Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok szerint hozzávetőleges számítás szerint Debrecenben a tiszta házbőrjévedelem évi összege nyolcmillió forint s ennek 10%-aként évi 800.000 forint fordítanék a házak rendbemozgatására, a hárok helyreállítására. Ez jelentős segítség lenne a munkanélküliség elleni küzdelemben, mert így teljesen értékű munka számottevő munkakörműt teremtene sok munkás számára.

A városi tanács kifejezte azonban aggodalmát a bérletre háruló újabb 5%-os megterhelés ellen s

véleményében ramutat a jelenlegi magas lakásokban újabb emelésének veszélyére.

Fasizta az éléskamrában

A debreceni rendőrség államvédelmi osztálya elfogta F. Papp Zoltán balkáni földbíróköt, aki 1944 elején a »Nemzeti Figyelő« c. fajtvedő újságja és a »Cél« folyóiratba sorozatos cikkeket írt, melyben háborúra uszított, bolsevista- és szovjetellenes propagandát folytatott; sürgette a zsidókérdés radikális és gyors végrehajtását és Zsidókérdés Kutató Intézet felállítását. Mindezt a német megszállás előtti időkben, 1944 január és februárjában írta. — Amikor a szovjet csapatok Budapestet felszabadították, F. Papp megszökött Budapestről és azója körözik Debrecenben bejelentett lakás nélkül bujkál és az államvédelmi nyomozók egy Andrassy-úti lakás éléskamrájában bukkantak rá. Előállították és Budapestre kísérik, ahol Népbírói tanács elé kerül.

Siremlék az orosz hősi halottaknak a Köztemetőben

A Köztemetőben külön parcellában vannak eltemetve a Debrecen felszabadításáért vívott harcokban hősi halált halt orosz katonák. Debrecen város most a Köztemetőben az orosz hősi halottak parcellájának közepén művészeti siremléket kíván felállítani, nyolcméteres obeliszket s a siremlék körül parkosítja a temetőt.

A versenytárgyalást megtartották s a parcellázással kapcsolatos földmunkákkal 23.000 forint értékben az építőipari munkaszövetkezetet, az obeliszk felállításával 22.000 forint értékben a Sebestyén műkögyárat s végül a parkosítással kapcsolatos kertészeti munkákkal 15.000 forint értékben a kertészeti szövetkezetet bízzák meg.

A siremlék felállítására a városparancsnokság 25.000 forintot és 18.000 forint értékben cemenetet ajánlott fel.

Betörők feltörték az UNRRA ruharaktárt

Izgalmas hajszá közben A DEMKE-Népszáz épületében lévő UNRRA ruharaktárt, ahol az amerikai adományokból érkezett ruhaneműk vannak elhelyezve, az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek feltörték.

A vakmerő betörők 8 férfindragót, 20 férfikabátot, 21 nőruhákat, 40 rövid alsónadrágot, 7 hosszú alsónadrágot, 4 tavaszka kabátot, egy női télikabátot loptak és zsákmányukkal menekülni igyekeztek. A Bocskai-téren posztoló rendőrszem azonban figyelmes lett a Népszáz kerítésén

eldobták zsákmányukat kimászó alakokra, üldözöbe vette azokat, majd riasztásul kétszer utánuk lőtt. A két tettes erre a csomagot eldobta és a Dobozy temető irányában rohant. Izgalmas hajszá után elmenekültek.

Az eldobott csomagban hiánytalanul megkerültek a lopott ruhaneműk. A rendőrség nyomában van a tetteseknek, akiknek egyike menekülés közben elvesztette sapkáját és az abban talált monogram alapján sikerült megállapítani az egyik betörő személyét.

A Harsányi cég nem szállított el fát Debrecenből

Egyik helyi lap tegnapi számában arról ad hírt, hogy amikor az erdőgazgatóság szerint nincs kitermelhető fa Debrecen környékén, ugyanakkor nagyvállalatok kapnak kitermelésre engedélyt és hogy a földművelésügyi minisztérium hét napszámot biztosított a kitermelés területét. Ezek közül megemlít egyet, a Harsányi céget, amely egy maga 78 vagon fát szállított el Debrecenből.

Az ügygel kapcsolatban felkerestek bennünket Dalmi Ferenc, Szikszai Gyula, Haja István, Medves András, Haja József és Fábián János kirakodó munkások, akik a Harsányi cégnek dolgoznak. Elmondották, hogy valóban a Harsányi cég 78 vagon fa kitermelésére kapott engedélyt, ebből eddig 45 vagoni hozták be Debrecenbe, ezt a fát az Augustus szanatóriumnak, az egyetemnek, a Pihó börtönnak szállították, összesen egy vagon körül van az amelyet megárféléknek kisebb tételekben szállítottak. A Harsányi cég ezidre egyetlen darab fát a város területéről el nem szállított.

Annnyira lelkiismeretesen jár el, hogy a saját maga szükségletére sem szállított el fát, pedig a szállítási engedélyje meg van, amellyel rákoszentmihályi lakása háztartása részére fát szállíthatna. De mint mondják, nemcsak ok tanuskodnak e mellett, hanem az a hatvan debreceni fuvaros is, aki a fának a szállítását végzi.

A börtönári tolvajok büntetését a klinikán hallgatják ki

Dr. Szarukán József vizsgálóbíró szerdán hallgatta ki Győri Sándort és Bodnár Pétert, akik folyamatosan több betörést követtek el az I. számú börtönben. Mint már közöltük, a két betörő nem kerül a rögfontéti börtönbe, mivel nem zárható, hanem az előre kinyitott ablakon keresztül hatoltak be a gyár raktárába. A vizsgálóbíró előtt újabb fordulat történt: Győri visszavonta eddigi vallomását és mindent tagad, míg Bodnár továbbra is beismer mindent és társára is rávall. Őt izben tarték be a gyárba. Büntetésük is volt. Hosszú Ferenc börtönári alkalmazott, aki előre kinyitotta nekik az ablakot, ahol bemehettek majd este. Az ablak zsinórpházával volt nyitható és

hosszu a zsinórt kívülrre tette és így kívülről volt nyitható az ablak. Hosszú jelenleg a klinikán fekszik ápolás alatt és a vizsgálóbíró a klinikán hallgatja ki, ha rövidesen nem várható felgyógyulása. Felgyógyulása után átkísérik a börtönig.

HIREK

Fényképekkel felszerelt kérvény...

A város beadta a kérelmet a pénzügyminiszterhez a Dobozy bérházak 30 éves házadómentessége iránt. A műszaki ügyosztály újfent kérvényt, a bérházak mai állapotról s mellette az építési terveket is.

— A Függellen Kisgazda Párt Gazda Szabadegyetemén f. hó 16-án délután 3 órakor Dóri Lajos mezőgazdasági főiskolai tanár, »A zöldmező mozgalom« címen tart igen érdekes előadást. Az előadás iránt máris igen nagy az érdeklődés. Külön felhívunk minden egyes hallgatótunkat, hogy erre az igen értékes előadásra mindnyájan pontosan jöjjenek el.

— Időjósítás: Mérsékelt szél, változó felhőzet, sokfelé köd, helyenként kisebb fűtő eső vagy havazás, éjszakai fagy. Nappal a hőmérséklet olvadáspont körül lesz.

— A presbiterválasztásról szóló cikkbe sajtóhírdő csúszt be. A tanyai egyházzászt presbitérnek nem Simics Lajost, hanem Szücs Lajos gazdát választották meg.

— A Városi fürdő mátlól este 6 óráig lesz nyitva.

— Tömeges plettek fegyvertartás miatt. A debreceni törvényszék szerdán tömeg ügyet tárgyal, ahol a vádlottakat tiltott fegyvertartás miatt vonták felelősségre. Egy délelőtt 10 ügyet tárgyal le a törvényszék. A vádlottak általában 2—4 hónapi fogház-büntetést kaptak. Az államügyész minden esetben súlyosbításért fellebbezett.

— Jogtalan... Végh Dező h. polgármester a városi tanács tegnapi ülésén szóvá tette, hogy sok ház van Debrecenben, ahol a ház-bérszedést stb. gondnok végzi. Több helyen a gondnokok a bérszedés 14 százalékig menő gondnoki díjat számíttanak fel és szednek be. A városi tanács megállapította, hogy ez teljesen jogtalan.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947. Jan. 16.

— Fellemlék az árelenőrök napidiját. Eddig munkanaponként 6 forintot kaptak az árelenőrök. Maguk is kérték a várostól, de a közellátási felügyelőség átirata is kérte a napidij felemelését. A városi tanács egyhangúan elfogadta a kérelmet és napi 10 forintot szavazott meg az árelenőröknek megállapítva, hogy eddig is eredményes munkát végeztek, mert Debrecenben az árelmelkedés megszűnt. Az árelenőrök csoportokban dolgozó városi tisztviselők külön jutalmazásban fognak részesülni. Fizetésük emelése, vagy külön napidij folyósítása számukra nem lehetséges tiltó kormányrendeletek folytán.

— Szombaton rendkívül városi tanácsülés fog foglalkozni a város üzemi politikai tervével, amelyet a műszaki ügyosztály már kidolgozott. A jövő héten pártközi értekezlet elé kerül a terv.

— A köztemetői munkások üzemi pótlékban való részesítését határozta el a legutóbbi városi közgyűlés. Az üzemi pótlék megadásának ügyében a belügyminisztérium felvilágosításokat kért a várostól. A városi tanács a kért adatokat szolgáltatva. Most már érdemben tárgyalják le a belügyminisztériumban a köztemetői munkások üzemi pótlék ügyét.

GYÁSZROVAT

polgár Pataky Mihály

gazdálkodó

94 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető II. A. sz. ravatalozó terméből református szertartással. Gyászolják bánatos gyermekei, unokái, dédunokái, nászal és kiterjedt rokonsága. Lakás: Halap 191. Pusztai temetkezés.

Öz. Gyenes Mihályné

Szabados Etelka

83 éves. Temetése ma délután 1 órakor lesz a II. A. teremből rom. kat. egyházi szertartással. Gyászolják gyermekei, unokái és kiterjedt rokonsága. Lakás: Apaffy utca 22. Csúrka temetkezés.

Öz. Diószeghy Istváné

és gyermekei mély fájdalommal tudatják, hogy a legjobb férj, apa, testvér, após, nagyapa

Diószeghy István

földbíró

életének 58-ik, házasságának 26-ik évében övéért folytatott szüntelen munkás élete után visszaadta lelket Teremtőjének.

Temetése f. hó 17-én. pénteken délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a ref. egyházi szertartása szerint.

Gyászolják még: sógori, sógorai, nászal, nászasszonyai, kiterjedt rokonsága, ismerősei, valamint gazdátársai. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Bethlen u. 59. Dankó temetkezési vállalat.

ifj. Nagy János

asztalos s.

41 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozó terméből a ref. egyházi szertartása szerint. Gyászolják: Bánatos édesanyja, testvérei Mária és Béla, valamint kiterjedt rokonsága. Lakás: Homok u. 96. Dankó temetkezési vállalat.

Nyúlbőrt pézsmát, rókát és vadbőrt mindennemű vadbőrt legmagasabb áron vesz Somogyi László szőrmeárnyára Debrecen, Varga-u. 32

Olcsón, leszállított árban nagy bundavásár Varga Kozma Béla szűcsáruházában. Fiac-utca 16. (Alföldi palota)

